REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Dumineca* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Dumineca* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 279. Brașov, Vineri 20 Decemvrie. 1902.

Problemă internă și esternă.

Este ca o ironie a sórtei, că în nisce momente, când în vechia capitală a monarchiei nóstre se fac zadarnic cele mai desperate încercări de a se stabili o înțelegere, fie și numai provisorică, între statele și popórele ei, petrece acolo ministrul afacerilor stréine al Rusiei, cu scop ca în unire cu ministrul de esterne austro-ungar, să discute modalitățile unei acțiuni comune a ambelor împărății, pentru — pacificarea Balcanilor.

Étă că profețiile ómenilor cu judecată și prevedere sunt pe punctul de a se împlini. Politica interióră a monarchiei, ce de trei-deci de ani a favorisat numai curentele suprematiste și șoviniste, în paguba bunei înțelegeri dintre popóre, a ajuns astădi în directă contradicere cu marele probleme, ce se impun politicei esterióre ale monarchiei.

Mai mult. In ajunul unei întorsături critice în Orient se constată, că monarchia nu este pregătită și nu este consolidată cum trebue, ci, grație politicei guvernelor ei dualiste, este adusă la halul de a fi espusă a trece prin cele mai grave crise interióre tocmai atunci, când ar trebui să desfășure cea mai mare putere și solidaritate în afară.

Pe când miniștrii unguresci, cari s'au dus la Viena pentru încheierea pactului economic interior între Ungaria și Austria, raportéză de acolo, că nu pot ajunge la nici un bun sfîrșit, că nu s'au putut înțelege cu miniștrii austriaci, pe atunci numerose telegrame vestesc în tóte părțile Europei, că contele Lamsdorff are cea mai bună speranță, că va ajunge la o deplină înțelegere cu ministru de esterne austro-ungar contele Goluhowski în ce privesce planul său de acțiune pentru introducerea de reforme în Macedonia și restabilirea păcei în acésta provincie turcéscă mult turburată.

Tóte merg strună, când e vorba de pacea Orientului, dér îndată ce se trateză de pacea, mulțumirea și viitorul popórelor monarchiei nóstre, se ridică piedeci peste piedeci și un simț de mare neîncredere și nesiguranță cuprinde pe toți.

N'avem de cât să urmărim ceea ce se scrie în pressă și se vorbesce în cele două parlamente, și în întrunirile de tot felul, dincóce și dincolo de Leitha, pentru ca să ne convingem, că în adevăr așa este și că în loc să se îndrepteze lucrurile, certele, conflictele și nemulțumirea dintre partide și popóre cresce vědênd cu ochii.

Pentru moment crisa pactului încă nu este pe față declarată. N'avem încă scire ca ea să se fi accentuat prin retragerea ambelor cabinete dualiste, său a unuia din ele. Nici despre aceea n'avem scire, décă în decursul dilei de eri, 31 Decemvrie, guvernul austriac nu și-a întors cumva gândul.

Cât pentru miniștrii ungari ei spun, că nu mai pot face nici o concesiune Ba spre a da espresiune și mai viuă acestei hotărîri, ministru de finance Ludovic Lukacs a și plecat Marți séra din Viena vědênd, că Austriacii nu vor să cedeze față cu postulatele ungare.

Totuși se vestesce, că a mai rěmas la Viena Koloman Szell, pentru ca să fie de față de cumva în momentul estrem Koerber cu ai săi s'ar îndupleca, de voie de nevoie, a renunța la postulatele lor privite ca prea esagerate.

Nu scim cu ce resultat va aștepta Szell la Viena.

După cum se vede însě, contele Lamsdorff e pe cale a-și termina misiunea sa cu succes și a se întórce acasă acoperit cu onoruri și distincțiuni, de care l'a făcut părtaș Majestatea Sa.

Limba maghiară și Religia. Din *Arad* i-se telegrafeză „Biroului telegrafic ungar“, că ministrul de culte și instrucțiune publică Iuliu *Wlassics* a pretins printr'o adresă către Consistoriul gr. or. din Arad, să dispună, ca *pe viitor studiul religiunei să se predea în limba maghiară elevilor gr. or. români de la gimnasiul din Ciaba și de la preparandia de stat din Timișóra.* — Fóia română din Arad e informată, că Consistoriul din Arad a înaintat tótă afacerea spre competentă resolvire la Consistoriul metropolitan, răspundênd ministrului, că până la vre-o disposiție din partea acestui Consistoriu, nu póte satisface ordinului ministerial.

Un ceh radical contra dinastiei. În ședința de la 30 Decemvrie a dietei din Praga, radicalul ceh *Baxa* a dis următórele cu prilegiul desbaterei provisoriului budgetar: „Nimeni nu póte să nege, că la înflorirea dinastiei Hohenzollernilor mai mult a contribuit dinastia de Habsburg, prin politica sa cea rea, ce a urmat'o, póte inconscient, contra ei și contra popórelor, pe cari sórtea i-le-a încredințat să le guverneze. Când ne reamintim acésta, nu ne putem suprima un anumit sentiment, mai ales că tocmai Habsburgii, pe cari Cehii i-au înălțat pe tron, sunt tuturor Slavilor și prin urmare și Cehilor, cei mai mari dușmani“. — Presidentul dietei l'a chemat la ordine pe Baxa.

Crisa pactului.

Se spera, că diua de 30 Decemvrie va aduce soluțiunea definitivă în afacerea pactului, ori cel puțin se va clarifica situațiunea. Nici una, nici alta.

Marți la órele 9 a. m. Monarchul a primit în audiență privată pe *Koerber*, care i-a raportat despre resultatul de până atunci al tratărilor. După Koerber au fost invitați în audiență Coloman *Szell* și *Lukacs* Laszlo, pe cari i-a primit dimpreună cu *Koerber* și *Böhm-Bawerk*. Resultatul audienței a fost, că ministrul president austriac și ministrul de finance austriac s'au dus la 2 óre d. a. la otelul „Sacher“ la Col. Szell, pentru a continua tratările. Conferența a durat timp de 2 óre, dér *nu s'a putut dobêndi nici un resultat.* Cu acésta tratările asupra pactului s'au închis *fără de a-se fi putut constata vr'un resultat.* Din partea ambelor guverne s'a constatat *naufragiarea tratărilor.*

Cu ocasia audienței, ce a dat'o lui Koerber și Szell, monarchul a declarat, că nici nu vré să audă de demisiunea lor, și în ton *energic* a pretins, ca *tratările să se continue* și încheie.

La 6 óre séra, dându-se un prând la curte în onórea ministrului rusesc Lamsdorff, Maj. Sa a profitat de ocasie, ca să determine pe cei doi miniștri presidenți, cari încă au luat parte, a-se înțelege. Mai întâiu a vorbit cu Szell, apoi timp mai îndelungat cu Koerber. Resultatul a fost, că la orele 9 séra *Koerber* a visitat pe *Szell* și au conferit timp de $1^{1}/_{2}$ óre.

Dér nici la întrevederea acésta *nu s'au putut înlătura divergențele.*

S'a mai făcut totuși o încercare. Eri Mercuri înainte de amédi Maj. Sa a primit mai întâiu pe Szell, apoi pe Koerber. *Situația însě a rěmas aceeași.* Szell a plecat eri inainte de amiadi la Budapesta.

Ce era, și ce e de prevědut — în diecesa Aradului.

(Coresp. particulară.)

Decemvrie 12/29 1902.

Ceea-ce era de prevědut — încă înainte de alegerea de Episcop dela 12 Iunie a. c. în Arad — acum s'a întêmplat, și noi toți cari ținem la legea, constituțiunea nóstră bisericéscă, la dragostea frățéscă și bunăînțelegere în diecesă mai presus ca la interesele de partid, cari de regulă sunt mârșave și mai ales, în sînul unei diecese române, chiar condamnabile; cari nu ne închinăm vanităților și ambițiunilor individuale, putem da, precum și dăm, laudă lui Dumnedeu, că de astă-dată am scăpat și numai cu atâta, cu cât am suferit și păgubit.

S'a desconsiderat votul majorității sinodale, s'au desconsiderat disposițiile statutare referitóre la ocuparea postului vacant: două momente, cari constitue două

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Franctirorii.

De Alphonse Daudet.

Scrisă în vremea asediului Parisului.

Eram în salonul casei notarului din Nanterre, așezați în jurul unei sobe înalte, din table albe de terracotta. Stăpânul casei nu era acolo, dér figura lui din tabloul de pe părete, par'că ne surîdea și se uita la noi cu drag.

Multă lume, într'adevěr, pentru casa unui notar. Și ce lume! Unii dintre noi erau cu tunice cu galóne, cu bărbile nerase de 8—10 dile, alții cu cisme, cu chipiele în cap și pretutindeni, pe pian, pe mese, pe scaune, erau numai săbii, pusci și revolvere. Tóte acestea și în general tótă larma, tóte sgomotele din satul întreg erau de un contrast fórte ciudat cu liniștea și cu pacea, care domniseră acolo tot-déuna până atunci. Acum? Satul Nanterre era plin de franctirori de la Paris, ér casa notarului era preschimbată în cartier al statului major.

Nici-odată însě nu mi-s'a părut așa de plăcută căldura focului, cum mi-s'a părut în séra aceea. Afară era frig, zăpadă mare, viscole și vêntul ne aducea de multe-ori câte un signal al sentinelelor, său sunetul descărcăturilor surde ale vre-unei pusci Chassepot. Noi, cum avuseserăm în diua aceea serviciul greu de a sta mereu la avant-posturi, séra ne simțirăm fórte obosiți. Ne reunirăm în casa notarului și trântiți în fotele, fumam și beam mereu céiuri, povestind de-ale resboiului.

Dér într'un rênd, se audi de-odată prin curte sunetul unei porți trântite și-un sgomot de pași grăbiți. Un funcționar de la telegraf intră ca fulgerul la noi.

— La arme, la arme! Postul de la Rueil este atacat!

Avant-postul acela era fórte înaintat, stabilit de franctirori la depărtare de vre-o 10 minute de Nanterre, lângă gara satului Rueil.

Intr'un moment, tot statul major era gata de luptă, cu săbiile încinse și înarmat din cap până 'n picióre. Eșirăm pe strade pentru a reuni companiile. Nu era nevoie de górne pentru a-le reuni. Sciam noi unde sunt dislocate. Cea dintâiu era la preotul satului; merserăm iute la casa preotului, lovirăm de două-ori cu piciorul în ușile odăilor în care se găsia compania, și strigarăm:

— La arme! Sculați-vě!

Apoi, îndată merserăm la greferul. Acolo era a doua companie, și urmarăm tot în modul acela.

Oh, satul acela, cu vêrful ascuțit al turnului bisericii sale, acoperită cu zăpadă, cu grădinile lui mici, apoi casele acelea necunoscute, scările acelea strîmte, pe care le urcam mereu, urmând pe adjutantul-major, care avea o sabie mare de tot, căldura, care ne isbea când deschideam ușa vre-unei odăi să dăm alarma, în vreme ce în câte-un colț de stradă, câte cinci, șése țerani adunați în grupă, cu felinare în mâni, strigau încet: „Acum o să se lupte, o să se omóre... vin inimicii...“, tóte acestea îmi făceau efectul unui vis, dér impresiile pe cari le avusesem atunci, nu le voiu puté nici-odată uita!

Pe piéța primăriei era întunerec. Dér era întunerec aprópe pretutindeni. Numai în localul telegrafului se zărea lumină. Acolo, într'un colț, chirurgul batalionului își aședa într'o cutie instrumentele, de cari scia, că va avé lipsă în curênd, într'alt colț dormea o fată tînără, îmbrăcată în albastru, cu-o pușcă lângă ea, apoi în fundul biroului câte-va paturi de sanitari, masa mare a biroului, cu cei doi funcționari aplecați pe mașinile, lor și la spatele lor comandantul batalionului, care se pleca mereu, cetind neîncetat noutățile de la postul atacat, venite pe fâșii lungi și înguste de hârtie.... Intr'adevěr, trebuia să fie pericol mare, căci veneau depeși peste depeși. Sgomotul mașinilor din birou era neîntrerupt.

— Veniți curênd!, ne rugau mereu cei din Rueil.

rupturi în mersul regulat şi precisat al vieţei nóstre constituţionale bisericescĭ.

Datu-s'a timp mai mult ca abundant spre a nutri şi cresce în sînul diecesei, în sînul fraţilor de aceeaşi mamă, ura, terorismul, desbinarea, induşmănirea din cale afară, spre a încuiba în sînul nostru cât se póte mai adênc rĕinţa, îndrăcirea şi dispreţul până chiar şi faţă cu bărbaţii noştri cei mai distinşi şi faţă cu demnitarii noştri bisericescĭ

Şi, durere, cei chemaţi şi năimiţi spre asemenea scopurĭ — şi-au şi împlinit misiunea cu vêrf. *Scandalisatu-ni-s'a, chiar prin foi neromâne, întréga diecesă, biserica, constituţia*!

Şi când simţim aşa de amar durerile acestor loviturĭ, când ne văităm asupra lor, caută sĕ fim şi drepţi şi sĕ recunóscem că — ai noştri ómenĭ au servit cu motive!

„Órba neunire", orbia şi patima unora dintre ai noştri ni le-au causat în prima linie!

Căcĭ pentru ómenĭ fără patimă, fără tendinţe distrugătóre, fără angajamente de partid şi nepreocupaţi de vanităţi şi ambiţii individuale, era de prevĕdut, că un om, care sub acelaşi sistem politic, ce predomnesce şi adĭ, cu abia 5—8 anĭ înainte de actul alegerii, provocase prin purtarea sa ingerinţa guvernului până şi în seminariu şi în consistoriul diecesan, încât acesta a fost silit a-l suspenda din postul sĕu de profesor, ba chiar pretindea guvernul că consistorul sĕ-l alunge nu numai dela catedră, ci chiar şi din oraşul Arad; că un om, care cu vre-o 3 anĭ înainte prin vorbe şi prin scrierĭ declarase pe rĕposatul Goldiş de *apostat*, ér la 1—2 anĭ în urmă îl preamărea şi-l alese de episcop; care a înfiinţat în Arad un organ de publicitate c'un program şi cu o şcólă ce nu s'a mai pomenit la noi la Românĭ: sĕ fie şi românesc şi maghiaron, sĕ fie şi român mare şi înfocat, dér în acelaşi timp sĕ şi desbine şi spargă pe Românĭ şi în punctul politicei naţionale şi în afacerile lor bisericescĭ-şcolare etc. etc.; un om, care erĭ era naţionalistul cel mai înfocat, ér mâneĭ se manifesta ca aderent al lui *Kossuth Lajos* şi ca om devotat al „ideii de stat"; un om, care în tótă viaţa sa călugărésca numai călugăresc n'a trăit în tótă viaţa bisericéscă numai bisericesce nu s'a purtat... repet: era de prevĕdut, că un om ca acesta, cu astfel de însuşirĭ individuale bisericescĭ-călugărescĭ şi politice — nu era nicĭ apt, nicĭ chemat de a fi ales de Episcop. Cu atât mai puţin se putea spera, atât înainte cât şi după alegere, că ales odată. un astfel de om va puté spera şi aştepta o recomandare obiectivă din partea guvernului către Corónă, spre a fi întărit.

Mĕ prinde grozavă mirare de orbia şi naivitatea celor ce nu au prevĕdut asta!

Mĕ prinde grozavă mirare mai ales de matadorii acestei nefericite campanie de speculă, carĭ în tóte vorbirile şi scrierile lor afirmă sus şi tare, că ei nu voesc decât binele némului, al diecesei şi „sfintei maice" biserice şi carĭ în faţa Metropolitului şi a Sfântului Altar (cu ocasiunea alegerei trecute) invócă pe „Bunul Dumnedeu ca martor la vointele lor", cum nu vĕd ei, că prin faptele şi acţiunea lor în nuda ei golătate se desmint în mod atât de evident! Cum nu vĕd aceştia, că omul lor, încă de pe timpul de când a intrat în serviciul diecesei, a fost o permanentă calamitate în viéţa nóstră constituţională bisericéscă!

Cum nu vĕd ei, că décă într'adevĕr voesc pacea, dragostea şi interesele bine pricepute ale diecesei şi bisericei, atuncĭ acestea nu se pot realisa prin omul discordiei, terorisărei şi rĕsbunării?

Cum nu vĕd ei, că décă voesc solidaritate în diecesă şi fie măcar şi numai pentru actul electoral, atuncĭ acésta nu se póte realisa alt-cum, decât prin consultărĭ şi conţelegere cu toţii, dér nu numai prin decretările lor unilaterale *de nobis sine nobis*.

Cei-ce nu vĕd sĕu nu vrĕu sĕ vadă acestea, aceia sĕ nu invóce pe Dumnedeu, ca martore, căcĭ îi va pedepsi; ér cei-ce nu sunt capabilĭ a vedé acestea, aceia orĭ sĕ asculte de alţii, orĭ sĕ rĕmână acasă: nu se amestece în afacerĭ bisericescĭ de mare valóre.

Ce e de prevĕdut?

Nimic bine! De cum-va bunul D-deu prin puterea sa necuprinsă de mintea omenéscă nu va lumina el însu-şĭ minţile întunecate şi nu va înblândi inimile îndrăcite, atuncĭ rĕtăciţii îşĭ vor percurge calea până la — abisul spre care s'au pornit.

Nu ni-ar dure capul de propria lor cufundare, precum nicĭ nu i-am invidia pentru fericirile, la carĭ s'ar avênta, şi nicĭ nu am tremura de frica sĕu de omnipotenţa eventualei lor stăpânirĭ.

Vorba e însĕ de un lucru comun!

De supremul şi unicul bun ce-l mai avem în aceste timpurĭ, din care gustă şi se hrănesc toţĭ fiiĭ metropoliei ortodoxe orientale române, nu numai fericiţii posesorĭ ai majorităţii din Arad.

Acest bun sĕ nu ni-se mai pericliteze. De acest bun, de susţinerea şi păstrarea lui sĕ grijéscă tóte forurile nóstre competente, încă de timpuriu!

Toţĭ sĕ facă tot ce numai e cu putinţă, sĕ iée mĕsurile cele mai severe, la timp. ca sĕ nu perdem toţii, totul.

Un diecesan.

Lamsdorff în Viena.

Alaltăerĭ ministrul de esterne rusesc contele *Lamsdorff* a fost primit de Maj. Sa monarchul într'o audienţă de $^3/_4$ oră. Se dice, că Lamsdorff a comunicat monarchului impresiunile ce le-a primit cu ocasia visitelor în Serbia şi Bulgaria.

Lamsdorff şi Goluchowski au avut erĭ conferenţe. Scopul, ce şi-l'a propus cancelarul Rusiei — spune o telegramă din Viena — este în primul rênd, ca sĕ susţină pacea în Peninsula balcanică şi sĕ împiedece turburarea păcii în Macedonia. Presiunea ce a esercitat'o Austro-Ungaria şi Rusia asupra Turciei, pentru-ca s'o silésca a introduce reforme administrative în Macedonia, n'a rĕmas fără de resultat. Totuşĭ se trage la îndoiélă, că óre îi va succede Pórtei a ţine în frâu mişcarea revoluţionară, ba nu e de loc esclus, ca la primăvară sĕ isbucnéscă din nou revoluţia. Décă Turcia va suprima revoluţia macedonénă, atuncĭ Balcanul întreg ar fi pus în flacărĭ. Pericolul acesta ar voi Lamsdorff sĕ-l înlăture.

După prândul de la palat, s'a ţinut cercle. Lamsdorff a făcut escelentă impresie. Nu s'a făcut politică. Lamsdorff a dis numai, că bărbaţilor conducĕtorĭ din Peninsula balcanică li-a dat sĕ înţelégă, sĕ nu se lase răpiţĭ la încercărĭ periculóse, ér de visita sa la curtea din Niş a profitat pentru a reîmprospĕta bunele relaţii dintre curţile din Petersburg şi Belgrad.

Despre visita lui Lamsdorff la Viena *„Voss. Zeitung"* din Berlin scrie: Impărţirea sferei de interese nu este altceva, de cât deplina renunţare a Austro-Ungariei la influenţa sa în cestiunile orientale mai însemnate. Sub mantaua intimei înţelegerĭ, Rusia a eliminat cu totul pe Austro-Ungaria din Orient, — şi acésta constitue o victorie strălucită a lui Lamsdorff asupra lui Goluchowski.

„Neueste Nachrichten" îşĭ esprimă temerea, că în Viena, în ce privesce raporturile intime cu Rusia, prea li-se dă lucrurilor o înfăţişare strălucită.

*

O telegramă.

Contele Lamsdorff a primit numeróse telegrame pe timpul cât a petrecut în Serbia. Una din aceste telegrame i-s'a trimis din Krusevaţ, oraşel, care la 1877 l'ar fi pustiit Turcii de cumva nu i-ar fi sărit în ajutor Ruşii. Conţinutul telegramei este următorul:

„Venirea Măriei tale, ca delegat al Ţarului tuturor Ruşilor şi al puternicului imperiu rusesc frate, ne dă o mare speranţă în ce privesce viitorul naţiunei sêrbescĭ. Ţarul Alesandru II a oprit înaintarea Turcilor la Gyunis şi a scăpat astfel Krusevaţul, vechia capitală a Sêrbilor. Naţiunea sêrbéscă traesce dile triste şi desperate în Bosnia, Herţegovina, Serbia-veche, Macedonia şi alte provincii, şi e silită a-şĭ părăsi vatra. Desperaţĭ te implorăm, sĕ fii interpret fidel al nostru înaintea tronului puternicului Ţar şi a Rusiei pravoslave, şi sĕ-l rogĭ a ameliora acéstă stare nenorocită. Suntem convinşĭ, că puternicul Nicolae II va urma esemplul înaintaşilor sĕi şi va ajutora astfel nu numai sorţii desperate a Sêrbilor, ci şi idealul sêrbimei. Fiĭ convins, Măria Ta, că Sêrbii orĭ unde s'ar afla, *vor merge tot-déuna umĕr la umĕr cu naţiunea soră rusésca*".... Iscălit Dragutinu Basitsu.

Lamsdorff a rĕspuns:

„Primesce, te rog, împreună cu concetăţenii D-tale mulţumirile mele şi asigurarea, că *simt una cu D-vóstră.*"

* * *

„N. Fr. Pr." scrie următórele:

„Contele Lamsdorff este un bărbat fórte tăcut şi de o sobrietate estraordinară. Asupra scopului călĕtoriei sale observă o reservă mare. Pentru înlăturarea dificultăţilor din Macedonia, recomandă înţelepciune şi răbdare. Deja înainte de plecarea sa era fórte bine informat despre starea lucrurilor din Macedonia şi despre curentul, ce domnesce în Bulgaria. El a fost secretarul generalului Kaulbars, care primi de la Alexandru III misiunea de a înlătura din Bulgaria urmările politicei lui Battenberg.

Orĭ cât de modest ar fi Lamsdorff când vorbesce despre misiunea sa, totuşĭ nu se póte tăgădui, că aceea e de cea mai mare importanţă pentru politica din Balcanĭ.

Aniversarea nascerei Reginei României.

Lunĭ, 16 Decemvrie, fiind aniversarea nascerei Reginei Elisabeta, Maiestăţile Lor au primit, la órele 12 din di, consiliul de miniştri, în numele căruia d-l primministru Sturdza a rostit următórea cuvêntare:

„Consiliul de miniştri depune în numele ţerei felicitările cele mai respectuóse şi mai călduróse la piciórele Maiestăţeĭ Vóstre, dómnei şi Reginei nóstre prea iubite, cu ocasiunea aniversărei.

„Maiestăţile Vóstre sunteţĭ pentru tótă suflarea românéscă una cu însa-şĭ Patria. Bucuria şi durerea Vóstră e şi a ţerei, precum şi fericirea şi suferinţele ţerei ale Vóstre sunt.

„Au trecut furtunĭ marĭ peste capetele nóstre ale tuturor şi suferinţĭ carĭ ne păreau nemĕsurate şi sdrobitóre. Increderea Maiestăţilor Vóstre în popor şi simţemintele Vóstre călduróse pentru ţéră, au dat putinţă sĕ ne luptăm vitejesce în grelele împrejurărĭ în carĭ ne aflam; dér îndrăsnim sĕ dicem, că acea încredere a însufleţit şi pe Maiestăţile Vóstre a vĕ înălţa inima şi sufletul, şi ast-fel ne-aţĭ îmbărbătat pe noi.

„Urăm Maiestăţilor Vóstre anĭ mulţĭ, fericiţĭ şi rodnicĭ! Urăm ca munca neobosită, prevederea înţeléptă, conducerea cumpănită a Maiestăţeĭ Sale Regelui, unită cu lucrarea duiósă a Maiestăţeĭ Vóstre, care se revarsă lin peste cei micĭ şi peste cei marĭ, peste cei suferindĭ cu trupul ca şi peste cei suferindĭ cu sufletul, peste cei bĕtrânĭ ca şi peste copilaşĭ, sĕ fie totdéuna bine-cuvêntate de a Tot Puternicul Dumnedeu — spre mărirea numelui vostru, spre slava Regatului şi a poporului sĕu.

„Sĕ trăiţĭ la mulţĭ anĭ Maiestatea Vóstrĕ! Maiestatea Sa Regele! Familia Regală!"

Regele şi Regina au exprimat viuele lor mulţumirĭ d-lor miniştri şi dimpreună

— Venim imediat!, rĕspunserăm în sfêrşit noi, cei din Nanterre.

Şi 'ntr'un moment companiile plecară în pas alergător....

Intr'adevĕr, şi eu sunt de părerea aceea, că rĕsboiul e tot ceea-ce póte fi mai trist şi mai stupid în lume. Nu-mĭ pot face o ideie despre un alt tablou mai trist, decât acela, ca într'o nópte de Ianuarie, când e ger si când viscolul îţĭ aruncă zăpada în faţă, sĕ stai la pândă în întunerec, ca un lup, şi nimic nu-mĭ închipui mai ridicol, ca o bucată mare de fier înroşit, care-ţĭ cade în cap, venind de la o distanţă de opt kilometrii!...

Pe tótă marginea drumului erau şirurĭ de franctirorĭ.*) Steteau gata de atac. Erau aşedaţĭ pe după stâlpii de telegraf şi pe după sălcii. Era linişte apróape completă. Nu se audiau decât vibraţiunile sîrmelor de la telegraf, respiraţia ómenilor, câte un signal al sentinelelor şi din când în când câte-un obus, care întocmai ca o pasĕre mare de nópte, bătênd puternic din aripĭ, trecea pe de-asupra capetelor nóstre, venind din spre muntele Valérien....

Impuşcăturile deveneau din ce în ce tot mai dese, mai puternice şi flacările satelor carĭ ardeau, se distingeau din ce în ce tot mai bine.

— Inaintea usinei, atac în linie de tiraliorĭ!,**) strigă şeful nostru.

— Mergem la atac?, întrebă vecinul meu din stânga, cu un accent de mahala.

Dintr'o săritură, un ofiţer fù lângă noi.

— Cine a vorbit? Tu?...

— Da, căpitanul meu, eu....

— Aşa? Bine! Plécă, plécă numai iute, întórce-te la Nanterre!

— Dér... căpitane!

— Nu, nu, nu vrĕu sĕ sciu nimic, plécă, plécă repede, n'am nevoie de tine! Ah, ţie ţĭ-e frică de atac, nu-i aşa? Ruşine! Plécă de aicĭ!

Şi bietul franctiror fù nevoit sĕ iésă din linie; dér peste câte-va minute îşĭ reocupă din nou postul pe furiş, şi de-atuncĭ tot la atac ar fi voit sĕ mérgă.

Atât numai, că nimenĭ n'avù ce sĕ atace în nóptea aceea. Când ajunserăm la posturile nóstre, pe câmp, tot lucrul era pe sfêrşite. Prusienii — carĭ credură, că vor surprinde posturile nóstre fără ómenĭ în ele — vĕdêndu-ne, se retraseră cu încetul şi avurăm vreme sĕ-i vedem, cum se reîntorceau în linişte. Cu tóte acestea. de frica unui nou atac furăm postaţi la gara Rueil şi rĕmaserăm tótă nóptea în picióre, cu arma la picior; unii în drum, alţii în gară, în sala de aşteptare.

Bieta gară de la Rueil, altă-dată aşa de frumósă, aşa de drăguţă, gară aristocratică, unde vara vin parisienĭ de se preumblă, d'abia o mai puteai recunósce. Imĭ făcea impresia unui mormênt; mirosea pretutindenĭ a petroleu, a praf de puşcă, a paie mucedite. Noi stam strînşĭ unul lângă altul, ne avênd altă lumină decât focurile pipelor nóstre şi câte-o radă slabă, venită din locuinţa ofiţerilor... Din când în când pentru a ne mai distra, ne trimeteau dealungul Seinei, orĭ sĕ patrulăm prin Rueil. Satul era luminat de un incendiu mare, pe care-l puseră prusienii la Bois-Préau....

Astfel petrecurăm nóptea, fără a ni-se întêmpla ceva mai de sémă. Diminéţa apoi ne reîntórserăm la Nanterre.

Când intrarăm în Nanterre, era tot întunerec. Pe piaţa primăriei, prin ferestrele de la oficiul telegrafic, înlăuntru se vedea lumină, întocmai ca lumina unei lampe de far, ér în cartierul statului major, în casa notarului, faţă în faţă cu sobe de terracotta, în care mai erau câţĭ-va cărbunĭ apróape stinşĭ, portretul din perete al stăpânului casei par'că ne zîmbea érăşĭ, ca în séra trecută....

Trad. de: *Stelian Russu.*

*) *Franc-tireur* = soldat, care fără sĕ aparţină armatei regulate, primesce o însărcinare pentru durata rĕsboiului. — Red.

**) Linie de tiraliorĭ = soldaţĭ resfiraţĭ la anumite distanţe. Trupele apropiindu-se de duşman se resfiră spre a nu oferi duşmanului ţintă mai compactă. Nemţesce = Schwarmlinie. — Red.

cu A. S. R. Principesa Maria şi Auguştii sĕi copii au binevoit a convorbi cu fiecare din d-lor. Apoi Maiestăţile Lor au primit pe d-l prefect al poliţiei, precum şi Casele Regală şi Princiară, carĭ au depus la piciórele M. S. Reginei respectuósele lor felicitărĭ. Inainte de amiadĭ, M. S. Regina a binevoit a primi mai multe dómne din înalta societate cu copiiĭ lor, carĭ au esprimat respectuósele lor felicitărĭ. Numĕróse buchete de florĭ au fost trimise graţiósei Regine de către dómnele din societatea bucureştenă, ca dovadă a sentimentelor lor de înaltă veneraţiune.

Domnii membri ai corpului diplomatic, un mare numĕr de senatorĭ şi deputaţĭ, înalţi demnitarĭ şi funcţionarĭ, oficerĭ de tóte armele şi notabilĭ s'au grăbit a-se înscrie în registrele Palatului.

Maiestăţile Lor au primit numĕróse telegrame de felicitare din ţeră şi străinătate.

Atât M. S. Regele, cât şi M. S. Regina au fost fórte mişcaţĭ la aceste manifestaţiunĭ de iubire, ce li-s'au adus cu acéstă ocasiune.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 Decemvrie v

Contra şcólelor de stat. Ḑiarul „Landbote“ din Timişóra publică scrisórea unui ţĕran şvab din Temes-Gyarmatha din care estragem următórele: „In timpul din urmă se manifestă tendinţa din partea autorităţilor politice şi a inspectorului şcolar, de a îndemna ómenii sĕ-şĭ părăséscă şcóla confesională şi de a înfiinţa în locul ei şcólă de stat. Şi la noi s'au făcut asemenea încercărĭ, dér convocându-se adunare poporală, s'a enunţat cu umanitate, că *nu ne trebue şcólă de stat.* In acea adunare s'a ḑis: „Noi ne-am cuminţit din păţaniile comunelor vecine, carĭ aḑĭ regretă din suflet, că şĭ-au dăruit şcólele “ Amintiţii fericitorĭ ai poporului— ḑice mai departe corespondentul din „Landbohe“ — au plecat ca plouaţĭ din comuna nóstră şi credem că nu vor mai avé îndrăsnélă a se întórce aşa curênd.

Inaugurarea anului nou gregorian. In nóptea de Silvestru, la órele 12, s'a adunat o mulţime mare de ómenĭ pe piaţa dintre gimnasiul săsesc şi biserica négră spre a asista la tradiţionala ceremonie a inaugurării anului nou. La 12 óre a sunat clopotul cel mare, ér musica comunală acompaniată de mulţime, a esecutat douĕ cântece bisericescĭ. Ferestrile gimnasiului şi turnul bisericei erau iluminate.

„Cine sprijinesce pe popii dacoromânĭ?“ Organul lui Banffy relevézá cu extremă măhnire, că ministrul de culte a mandatat, în urma cererei episcopului Dr. *Radu*, suma de 38.148 cor. ca subvenţie de stat pentru 126 preoţĭ din diecesa Lugoşului, şi într'un entrefilet sub titlul de mai sus trage la îndoială patriotismul preoţilor românĭ, spunênd că guvernul maghiar nu póte sprigini, decât preoţĭ cu sentimente maghiare, pe când iubirea de patrie a popilor bănăţenĭ încă n'a trecut prin proba de foc. Mai bine s'ar fi dat suma acésta preoţilor protestanţĭ, carĭ totdéuna s'au luptat pentru interesele „naţiunei“ şi carĭ ar fi meritat mai bine ajutorul, decât popii valahĭ. Ĕcă aşa agită organul lui Banffy.

Moştenitorul de tron german şi limba maghiară. Ḑiarul „Tiszántul“ din Oradea scrie, că profesorul Dr. Négyesy din Budapesta a fost învitat sĕ priméscă sarcina de a instrui pe moştenitorul tronului german în limba maghiară. (?)

Lupii. Se scrie din Alba-Iulia: Lupii goniţĭ de fóme părăsesc pădurile şi bagă grózá în locuitorii de la sate. După cum spune un martor vrednic de credinţă, ḑilele acestea patru persóne mergeau cu sania la Teiuş. O haită de lupĭ se luaseră după ei, caii şi au luat vênt şi au rĕsturnat sania într'o rîpă, unde cele patru persóne au fost sfăşiate de lupĭ. Caii s'au întors singurĭ acasă. — In Călăraşĭ (România) au dispărut trei soldaţĭ. Cutându-i au găsit resturĭ de óse şi haine, pe soldaţii i-au sfâşit lupii.

Biserica protestantă militantă. Ḑiarul „M. Szó“ este organul lui Banffy, organul intereselor evreescĭ, — redactorul Dr. Pályi este Evreu, — dér în acelaşĭ timp este organul autorisat al protestantismului militant. In ultimul sĕu numĕr acest „Monitor“ al protestantismului maghiar, publică un prim articol sub titlul: „art. XX din 1848“, care se referă la reciprocitatea confesiunilor şi de care protestanţii se plâng mereu, că nu se esecută. — In acest prim articol „M. Szó“ formulézá gravamen şi din faptul că „episcopii“ protestanţĭ nu sunt împărtăşiţĭ de-opotrivă în distincţiunĭ, ca şi episcopii catolicĭ:

„Dintre episcopii protestanţĭ — ḑice „M. Szó“—Kun Bertalan, Szász Károly. Baltik Frigyes, Müller Frigyes şi Ferencz Iozsef sunt decoraţĭ cu clasa de mijloc a ordinului Leopold, séu cu clasa a II a corónei de fer; — ér Kiss Aron, Sárkány Samuel, Zelenka Pál, Antal Gábor şi Gyurátz Ferencz n'au nicĭ un fel de decoraţie. Curtea şi guvernul îi consideră pe mai marii bisericii protestante de episcopĭ de mâna a doua...“ — Étă decĭ un gravamen protestant sui generis.

Atentat contra unui căpitan de poliţie. Ḑilele acestea fata cu moravurĭ uşóre Paula Kammerer, în etate de 35 anĭ, fù găsită pe strădile din Budapesta în stare de ebrietate. Un gardist a dus'o la poliţie, unde a doua ḑi căpitanul Acusiu Diener i-a dictat o amendă de 50 corone, eventual arest. Fata audind sentinţa, s'a repeḑit la o călimară, ce era pe masă şi i-a asvîrlit'o căpitanului în cap. Din nenorocire căpitanul n'a primit, decât o rană uşóră, dér cernéla i-s'a vĕrsat pe obraz şi pe haine. Fata a fost pusă în fiare şi dusă în arestul parchetului, unde îşĭ va aştepta judecata.

Un voluntar dispărut. Voluntarul Zoltan Banhidy a dispărut din Trient în împrejurărĭ misteriόse. Etă ce se scrie despre dispariţia lui: In ḑiua de 17 c. nóptea, pe la óra 1, Banhidy întrà în serviciu ca sentinelă la fortăréţa Dos Trento. Comandantul i-a dat cea mai detailată instrucţie, avertisându-l, sĕ se păzéscă bine, deórece postul acela e fórte primejdios: Nu trece un an, fără ca sĕ nu cadă vr'o sentinelă victimă vr'unui atentator italian. La órele 3, comandantul vrênd sĕ-l schimbe pe Banhidy, nu l'a găsit nicăirĭ. L'au căutat în tóte colţurile fortăreţei, au dat alarma, însĕ fără nicĭ un resultat. Porţile fortăreţei erau neatinse, dér pe panta, ce duce la malul rîului Avige, s'au găsit trei urme deosebite, din carĭ însĕ nicĭ una nu era a voluntarului. Se crede, că ucigaşii au pĕtruns la fortăréţă pe panta aceea primejdiósă, unde au omorît pe Banhidy şi au dus cadavrul cu ei.

Atrocităţĭ turcescĭ. Prefectul din Dubniţa (district bulgar limitrofe) a înaintat guvernului din Sofia un amĕnunţit raport asupra cruzimilor sĕvîrşite în Macedonia, de trupele şi autorităţile turcescĭ. Femeile au fost violate, copiiĭ ucişĭ, notabilii chinuiţĭ. Raportul e însoţit de o listă lungă a numelor celor asasinaţĭ. Multora li-s'au tăiat nasurile şi urechile. Preoţii au fost arşĭ de vii.

O femeie de vênḑare. Şeful gării dintr'un orăşel rusesc primì ḑilele acestea de la un cantonier următórea scrisóre curiósă: „Stimate Domnule! Am onóre a vĕ adresa rugarea, sĕ întrebaţĭ pe amploiaţii şi maşiniştii D-vóstrĕ, décă n'ar dori sĕ cumpere o femeie. Eu am una de vênḑare! E tînĕră, frumósă, sănĕtósă, în etate de 24 anĭ. De-órece eu n'am trebuinţă de ea, o vênd cu preţul scăḑut de 30 ruble“. — Ḑiarul rusesc, care publică acéstă scrisóre, nu scie sĕ spună deocamdată, décă a fost primit ofertul.

Sinucidere din amor. Voluntarul Stefan Balog (alias Pollak) din Timişóra s'a împuşcat. El era amoresat de o fată creştină, care îi cerea sĕ se facă şi el creştin, décă vré sĕ o ia de nevastă. Din causa acésta s'a sinucis.

Fuga principesei de Saxonia.

Din incidentul scandalului de la Dresda foile publică diferite amĕnuntă din viéţa familiară a înaltelor personage, carĭ au ajuns sĕ jóce un rol atât de trist în senzaţionala afacere.

Ramura de Toscana a familiei de Habsburg nu este tocmai bogată. Familia trăesce, aşa ḑicênd, din ceea-ce-i dă Monarchul, care avea multă dragoste pentru marele duce şi familia lui. Fiiĭ marelui duce au făcut toţĭ carieră splendidă în armată. Dota principesei Luisa de asemenea tot Monarcul a dat'o şi de câte-orĭ veniau la Viena, Majestatea Sa îi distingea fórte mult.

Familia marelui duce îşĭ avea reşedinţa în Salzburg şi duceau o viéţă fórte religiósă. Rugăciunile de diminéţa, amiaḑĭ şi séra le făceau în comun. Copiiĭ au primit o educaţie escelentă, şi în familia de Toscana cultivarea sciinţelor era tradiţie. Ca şi Ioan *Orth*, fratele marelui duce, aşa şi principele Leopold Ferdinand avea un adevĕrat talent, era bine educat şi instruit, dér era de natură violentă şi îi plăcea sĕ ironiseze pe tótă lumea. Nu cruţa pe nimenĭ şi mereu îşĭ insulta superiorii, din care causă mereu îl transferau dintr'o garnisónă într'alta.

Nu se împăca de loc cu ordinea de stat şi societate şi nu-şĭ respecta nicĭ biserica şi religia. Nu făcea taină din sentimentele sale radicale şi din tóte partidele politice cea mai mare simpatie o avea pentru socialiştĭ.

Principesa Luisa avusese ca prim ideal pe principele Ferdinand al Bulgariei. Ferdinand ar fi luat'o de soţie, dér după constituţia bulgăréscă, trebuia sĕ tréćă la religia gr.-orientală, ceea-ce n'a vrut sĕ admită familia de Toscana. Principesa Luisa s'a mâhnit aşa de mult, încât a întrat în mănăstire, dér peste câte-va lunĭ a eşit şi s'a măritat după moştenitorul saxon.

Ea a credut, că prin căsĕtorie va scăpa de atâtea rugăciunĭ şi de atâta rigóre, când colo s'a înşelat, căcĭ familia regală a Saxoniei era încă şi mai religiósă şi mai severă în moravurĭ, decât cea de Toscana. Purtarea ei libertină îi aducea adesea pedepse de arest.

Leopold Ferdinand, se ḑice, că a cerut de la guvernul frances, sĕ-i permită a se stabili în Madagascar, unde sĕ ducă o viéţă de farmer.

Amanta lui Leopold, Wilhelmina Adamovicĭ, care fusese în Brünn cassieriţă, în München trăia retrasă. Părechea amorósă mânca la birt şi Leopold umbla prin cafenele, unde juca biliard. Din München a plecat de bunăvoie, când a prins de veste că au de gând sĕ o espulseze.

* * *

Alaltăerĭ s'a ţinut un consiliu de corónă, care s'a ocupat cu afacerea principesei. Până acuma n'a pĕtruns nimica positiv în publicitate despre hotărîrile consiliului.

Simpatiile, de carĭ se bucura principesa la populaţia din Dresda au dispărut acuma cu desĕvêrşire, după-ce s'au descoperit motivele, carĭ au îndemnat'o la un pas atât de scandalos pe principesa, soţia moştenitorului de corónă şi mamă a cincĭ copii.

* * *

O circulară de urmărire interesantă. Poliţia italienéscă a dat următórea circulară de urmărire: „Décă o prinţesă cu numele ***Luisa, Victoria, Maria*** de Saxonia, archiducesă de Austria—Toscana, care a fugit din Dresda la Salzburg şi de acolo la München, ar veni sĕ petrécă pe malul vr'unui lac din Italia de sus, séu la Riviera, séu în Roma, Neapole şi Sicilia, sĕ se cerceteze momentan, décă prinţesa a născut şi décă are cu sine pruncul. Principesa este în societatea unui amant, orĭ un dentist din Dresda, de o urîciune frapantă, orĭ un profesor frances de o frumseţă rară în etate de 24 séu 25 anĭ. Fratele ei, archiducele Leopold Ferdinand a părăsit părechea în Geneva. Ḑiua, óra, locul nascerii, precum şi décă copilul trăiesce sunt a se constata cu cea mai mare conscienţiositate şi a se raporta“.

Representaţii şi petrecerĭ.

Tinerimea română din Mediaş şi împrejurime învită la petrecerea de iérnă împreunată cu teatru, cântărĭ şi declamărĭ ce o va arangia Joi a doua ḑi de Crăciun (8 Ianuarie st. n. 1903) în sala de la hotel „Strugure“ (Traube) în Mediaş. Inceputul la 7 óre séra. Venitul curat este destinat în favorul bibliotecelor şcolare române. Preţul de întrare locul I de persónă 1 cor. 40 banĭ, locul I de familie până la 3 membrii 3 cor. 40 banĭ, locul II de persónă 1 cor. 20 banĭ, locul II de familie până la 3 membrii 3 coróne locul III de persónă 1 cor., locul III de familie păna la 3 membrii 2 cor. Contribuirĭ se primesc cu mulţămită şi se vor publica.

Program: 1) Dómna Stanca, de Ioan Neniţescu, declamată de Isidor Dopp învĕţător. 2) Rĕmăşagul, proverb cu cântece într'un act de V. Alexandri. 3) Moş Crăciun, după D. G. Kiriac, cor femeesc (condus de Filon Necşa învĕţător). 4) Fă Mariţo, duet. 5) Mórtea viteză, de Stefănescu, cor femeiesc (condus de Filon Necşa învĕţător). 6) Vlăduţul mamei, de * * * piesă teatrală într'un act. 7) Surugiul, monolog de V. Alexandri, declamat de Ioan Limbăşan. 8) Se va juca: Bătuta şi Căluşerul.

ULTIME SCIRI.

Viena, 31 Decemvrie. Coloman Szell rĕmâne în Viena până la órele 11 nóptea, ca sĕ facă tot posibilul pentru încheierea pactului. Esistă încă speranţe de înţelegere.

Diverse.

Ex-princesa de Chimay. Corespondentul unui diar strein a avut prilegiul sĕ vadă şi sĕ vorbéscă cu ex-principesa de Chimay, născută Clara Ward, astăḑĭ „Madame Rigo“.

Aventuriera se găsesce în trecere la Lisabona, capitala Portugaliei.

Ca şi acum câţĭ-va anĭ, când s'a lepădat de titlu şi de soţ — spune ḑiaristul german — ex-princesa de Chimay e tot femeea ideal de frumósă, cu figura ei vecĭnic tînĕră, cu privirea ei turburătóre de suflete, cu trupul ei sculptural. E un cortegiŭ de ahtiaţĭ după „frumosul în natură“, care se ţine dinaintea otelului, pentru a întrezări chipul fermecător al excentricei americane.

Şi cu tóte acestea — adaugă ziaristul — o schimbare a intervenit în starea sufletéscă a acestei femei, care cu atâta cinism, a sfidat legile elementare ale societăţii. O urmă de obosélă a spiritului se citesce în ochii aceştia, cu tóte că încă turburătorĭ. Şi nu e oboséla urmare a lungilor şi istovitórelor peregrinaţiunĭ peste văi şi munţĭ, peste mărĭ şi oceane, e ceva alterat în sufletul aventurierei, e póte sila pe care i-o inspiră presenţa plictisitóre a greţosului ei ţigan.

Şi Rigo, nicĭ aicĭ, la Lisabona, nu se îndură sĕ-i acorde răgaz, o ţine închisă în odaia de hotel cu perdelele lăsate, pentru a o sustrage privirilor curioşilor.

Interlocutorului sĕu — admis sĕ păşéscă pragul sanctuarului, cu însăşĭ autorisaţia „ţiganului“ — Clara Ward séu „Madame Rigo“ — declară că se duce sĕ se stabiléscă, pentru câte-va lunĭ, pe insula Madeira — că simte nevoe de repaos.

„Póte, adaugă ea zîmbind, că mĕ voiŭ „expune“ pe scena teatrului de varietăţĭ din Frunchal“.

Şi, póte, de frica hidosului Rigo, se grăbesce sĕ complecteze:

— Spune, domnule, în ḑiarul d-tale, că sunt... fericită.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Călindarul Plugariului.

A apărut și se póte procura de la tipografia *A. Mureșianu* — Brașov, „Călindarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reușit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea luĭ Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua luĭ moș Radu, Legenda pământuluĭ și a munciĭ, de Dim. Dan, „Al maĭ tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine representată prin următórele articole: „Dușmaniĭ economieĭ“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăciόse pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl crutăm noi?“

După partea economică urmézá pe maĭ multe paginĭ diferite „*povețe*“, apoĭ „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțurĭ.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscriseĭ administrațiunĭ. In casul publicăriĭ unuĭ anunciu maĭ mult de odată se face scădĕmênt care cresce cu cât publicarea se face maĭ de multe-orĭ.

Administr. „Gazeteĭ Trans.“

Nr. 52989—902.
IV.

Publicațiune.

In sensul ordinuluĭ Ministeriuluĭ de finanțe § 19 p. 3) alinea a dóua emanat cu Nr. 64758 pe basa artic. de lege XXII ex. 1899, din partea subsemnateĭ Direcțiunĭ financiare reg. ung. prin acésta se aduce la cunoscința publică, că comisiunea pentru reclamațiunĭ instituită pentru comitatul Brasov în **dilele de 6, 7 și 8 Ianuarie 1903 va lua în pertractare re cursele** întrate contra măsurăriĭ taxelor pentru licențele de beuturĭ și că aceste pertractărĭ se vor începe tot déuna la **8 óre a. m** și se vor ține în Palatul Direcțiuneĭ Financiare.

La 6 Ianuarie se vor pertracta recursele posesorilor de licențe din Brașov de confesiunea gr. or. și gr. cat. ér **la 7 și 8 Ianuarie** a le celorlalte confesiunĭ.

Pertractările sunt publice, așa dar fie-care partidă póte să se presente în persónă.

Brassó, 29 Decemvrie 1902.

Szenti Bálint,
consilier reg. și director financiar.

2-2